

[Undervisningsministeren.]

under saa stærk Modstand, at de ikke kunde gennemføres med virkeligt Held.

Derfor vil jeg gerne svare det ærede Medlem, at jeg lægger meget stor Vægt paa, at vi lægger de Forsøg, vi nu anstiller inden for Seminarieundervisningen — jeg haaber senere inden for andre Skoleformer —, paa en saadan Grund, at vi kan bevare den stærke Tilslutning i hele Befolkningen til at anstille Forsøgene. Men netop derfor siger vi ogsaa: vi ønsker ikke for Seminariets Vedkommende f. Eks. at give en saadan Lettelse i Optagelsesprøven, at man vil kunne stille det Spørgsmaal, om ikke hele Elevmaterialet, som vi faar, er ændret fra Grunden af. For det vilde kaste en højst uheldig Belysning over Forsøgene, idet man vil sige: hvad Slutning kan man egentlig drage? Naar vi har ændret Grundlaget for Optagelsen, vil Resultatet, hvad enten det bliver godt eller daarligt, kunne fortolkes i alle mulige Retninger, til den ene og den anden Side, fordi man vil kunne sige: det er ikke det samme Elevmateriale.

Jeg tror ogsaa, man vil kunne være enig om, at det vil være væsentligt, at de Elever, der udgaar fra disse Forsøg, i selve deres Placering som Lærere — og her tænker jeg paa Formen for Eksamensbeviset og den Nytte, de skal have af det — bliver, jeg vil bruge Udtrykket legalt fuldkommen ligestillede med enhver anden, der udgaar fra et Seminarium. Det lægger jeg virkelig Vægt paa, for ellers stiller vi igen Forsøgene for daarligt. Saa snart der kommer den mindste Antydning af en kvalitativ Forskel, naar en ung Mand kommer med sit Eksamensbevis og søger en Stilling, saa snart han, eventuelt ved en helt anden Form for Eksamensbevis, faar et Slags Stempel paa sig, det være det ene eller det andet, kommer vi til at klassificere, og efter min Mening kommer vi netop derved til at stille Forsøgene ringere. Derfor synes jeg, at den Begrænsning, som Ministeriet her har lagt paa sig, ogsaa er sagligt rigtig.

Naar det dernæst er sagt, at man fastholder selve Fagrækken, saa hænger det sammen med det, jeg siger om Eksamensbeviset, thi Fagrækken findes jo paa Eksamensbeviset, og derfor synes jeg, det er rigtigt, naar vi sigter mod det Maal, at de skal gaa ud som ganske normale Seminarier, at de ogsaa har været gennem den Tur, som Fagrækken angiver, saa Ændringen kommer til at bestaa i selve Formen for Undervisningen, og ogsaa i den ændrede Form for Prøver, men ikke i, at man skiller visse Fag ud og siger, at dem skal de slet

ikke have. Derved vilde der igen fremkomme en Forskel, saa man kunde pege paa disse bestemte Seminarier som nogle, der mangler dette eller hint. Derfor synes jeg ogsaa, der er noget rigtigt i denne Begrænsning med Hensyn til Fagrækken.

Saa kan man selvfølgelig diskutere det Udtryk, der er brugt: „et Standpunkt, der i det væsentlige er bestemt af den gældende Ordning“. Det, der menes, er det, som det ærede Medlem Hr. Erik Appel udtrykte ved at sige, at det, vi tager Sigte paa, er Modenheden. Nu tror jeg ikke, dette er et heldigt Udtryk at bruge i en Kontekst som denne; jeg tror, det er heldigere at sige, at de skal naa frem til et Standpunkt, der i det væsentlige er bestemt af den gældende Ordning. Dermed menes, at det ikke skal kunne siges om Resultatet af denne Forsøgsundervisning, at Eleverne bliver ringere som det, de skal være, nemlig Lærere. Det er det, der ligger i Ordet Standpunkt. De har maaske langt bedre Egenskaber i visse Retninger, selv om maaske paa den anden Side visse Færdigheder, som indøves og indtræpes under den nugældende Ordning, ikke i samme Grad vil være til Stede. For det maa man huske, at lægger man inden for de fire Aar for stor Vægt paa en Ting, saa kan man ikke paa alle Fronter naa nøjagtig det samme. Der vil naturligvis altid i det pædagogiske Arbejde gælde visse økonomiske Love for den mentale Tilegnelse af Tingene, og flytter man Vægten fra et Omraade til et andet, vindes der paa et Felt, men selvfølgelig tabes der noget paa et andet. Der har jo været Tider her i Danmark, da Skolen lagde Vægt paa Udenadslæren, af Salmevers og lange historiske Lærebøger, Uddrag paa hele Sider. Det er man kommet bort fra. Vi har betragtet andre Ting som væsentlige. Der er Masser af danske Medborgere, som nu sandsynligvis næsten ikke vil kunne fremsige en eneste Salme helt udenad, fordi det ikke indøves mere. Den Ting er altsaa gaaet tabt, men saa er Spørgsmaalet: Hvad er der vundet paa andre Punkter, og hvad Værdi havde det, naar det kom til Stykket, at man kunde staa paa et Ben og sige alle disse Vers udenad? Ja, noget vindes, noget tabes, og saadan maa man ogsaa være klar over, at det vil være, naar vi gaar ind til Forsøg. Derfor synes jeg, at dette Udtryk „i det væsentlige“ — det tror jeg næsten ogsaa, det ærede Medlem Hr. Erik Appel vil give mig Ret i — rammer det, som jeg forstaar ved Modenhed.

Jeg har allerede været inde paa Spørgsmaalet om, hvorfor jeg mener, at Eksamensbeviserne skal være ens, og jeg lægger over-